

« S tham ăn c a gấ kh ng l Trung Qu c » đang gây quan ng i t i vùng Đông Nam Á.

Bi n Đông và tham v ng bá quy n c a Trung Qu c

Bi u tình ph n đ i Trung Qu c xâm ph m lãnh h i Vi t Nam, t i Hà N i, 5/6/2011. (REUTERS/Kham)

V i dòng t a « Bi n Đông d y sóng » và b c nh hai lính h i quân Vi t Nam đang đi tu n phòng trên đ o Tr ng Sa, Libération hôm nay ti p t c phân tích tình hình căng th ng đang diễn ra gi a các n c bên b Bi n Đông.

T báo nh n đ nh, đây là m t vùng bi n ch t ch a nh ng tranh ch p lãnh h i và tham v ng bá quy n. T báo cũng nh c l i, đ t căng th ng m i này b t đ u t cu i tháng 5. Khi y, ba tàu Trung Qu c đã phá h y thi t b c a m t tàu thăm dò thu c t p đoàn d u h a Petrovietnam. Và lúc đó, Hà N i đã t cáo Trung Qu c xâm ph m ch quy n lãnh h i trong ph m vi 200 h i lý c a Vi t Nam. V i c đã khi n nhi u ng i Vi t Nam xu ng đ ng bi u tình ch ng chính quy n B c Kinh.

Theo Libération, th ng thì Hà N i không ch p nh n bi u tình, nh ng l n này đã đ t do cho làn sóng dân t c ch ng nghĩa ch ng h c thuy t bành tr ng c a Trung Qu c.

Libération đánh giá, tranh ch p này không ph i là m i m gì đ i v i « hai huynh đ c ng s n trong th k thù » này. Năm 1974, B c Kinh đã chi m Hoàng Sa, r i năm 1988, h i quân hai bên đánh nhau khi n h n 70 quân nhân Vi t Nam thi t m ng.

Hôm th hai, Hà N i đã cho ti n hành t p tr n b n d n th t trên bi n. B ngo i giao Vi t Nam cho bi t, đó « ch là cu c t p tr n th ng niên ». Hôm qua, theo Libération, nh đ g i m t thông đ i p kiên quy t đ n Trung Qu c, Vi t Nam đã ban hành l nh mi n g i nh p ngũ th i chi n.

Các n c b t đ u ph n ng m nh

Không ch Vi t Nam ph n ng m nh, mà các n c nh khác có liên quan tranh ch p cũng r t kiên quy t. Đài Loan đ đ nh cho tri n khai tàu phóng tên l a trên Bi n Đông. Philippines đã ph n đ i lên Liên Hi p Qu c v hành đ ng xâm ph m c a h i quân Trung Qu c. Manila cũng

v a đ t tên bi n này theo cách c a mình : « Bi n Tây Philippines ». N c này cũng kêu g i s can thi p c a M . V ph n mình, Hà N i mu n gi i quy t v n đ theo nguyên t c đa ph ng, và cũng đã kêu g i s h tr qu c t .

Trung Qu c v n hành x d a trên vũ l c

Th nh ng, Trung Qu c l i mu n theo nguyên t c song ph ng, ph n đ i s can thi p c a các qu c gia mà n c này cho là không liên quan. Hôm qua, m t l n n a, đ h nhi t căng th ng, B c Kinh đã kh ng đ nh : « Chúng tôi s không dùng và không đe d a s d ng vũ l c ».

Dù đ ng l i chính th c c a Trung Qu c là « Tr i d y hòa bình », nh ng theo Libération, hành đ ng luôn ch ng minh đ i u ng c l i. N c này m i năm đ u tăng ngân sách qu c phòng. Quân đ i n c này đang phát tri n theo h ng « không ph i ch đ t v ».

T báo nh c l i, cách đây vài tháng, khi b tr ng qu c phòng M Robert Gates đ n thăm B c Kinh, thì hình nh m t máy bay tàng hình Trung Qu c đ đ c đăng t i trên báo chí chính th ng c a n c này. M t chuyên gia quân s nh n đ nh « Máy bay tàng hình ch ph c v cho m t đ i u thôi, đó là t n công, ch không ph i t v ».

Nh n đ nh này cũng có giá tr đ i v i tr ng h p c a hàng không m u h m Thi Lang (Shi Lang) c a Trung Qu c. T vài tu n nay, hàng không m u h m này đã s n sàng ra kh i sau 13 năm chu n b . V i Thi Lang, Trung Qu c có th tu n tra không ph n trên nh ng vùng đang tranh ch p nh Tr ng Sa ch ng h n.

T ng t l nh c a M t i Thái Bình D ng, t ng Bob Willard, nh n đ nh : « Hàng không m u h m này s thay đ i căn b n ph ng th c hành đ ng c a Trung Qu c trong khu v c ». Tuy nhiên theo ông, Thi Lang ch a đ s c gây quan ng i cho Hoa K .

Trung Qu c h gi ng

L’Humanité cũng quan tâm đ n tình hình Bi n Đông v i bài vi t « Căng th ng t i Bi n Đông ». T báo cho bi t, đ u h a và tranh ch p ch quy n lãnh h i đang khu y đ ng Bi n Đông, và t nhi u ngày nay, đây là n i di n ra cu c tranh cãi đ đ i gi a Trung Qu c, Vi t Nam và nh ng n c khác trong khu v c. Hôm th hai, Vi t Nam đã cho di n t p quân s trên bi n này.

T báo cho r ng, bên c nh ch quy n, xích mích còn do v trí đ a chi n l c c a hai qu n đ o : tr l ng đ u h a và khí đ t đ i dào, và là tuy n đ ng hàng h i quan tr ng n i li n Châu Á và n Đ D ng.

L’Humanité cũng nh c l i, h i cu i tháng 5, Hà N i đã t cáo Trung Qu c xâm ph m ch quy n khi phá ho i thi t b m t tàu thăm dò đ u h a c a Vi t Nam. R i m i th năm r i, m t v t t ng t l i x y ra. L n này, Hà N i cho r ng, đó là « m t v t n công đ c tính tr c », trong khi B c Kinh b o hành đ ng phía Vi t Nam là « xâm ph m ch quy n ».

Đã hai tu n li n, nhi u ng i Vi t Nam xu ng đ ng bi u tình ch ng Trung Qu c. Hôm qua, th t ng Vi t Nam l i ký ngh đ nh mi n nh p ng trong th i chi n. Philippines thì quy t đ nh đ i tên vùng bi n đang tranh ch p theo ki u c a mình.

Tr c làn sóng ph n đ i này, hôm qua, B c Kinh toan làm h nhi t căng th ng khi tuyên b s không dùng vũ l c trên Bi n Đông.

« Vi t Nam quy t ch ng l i tham v ng c a Trung Qu c »

Đó là nh n đ nh c a t La Croix v quan h Vi t-Trung và ph n ng c a Vi t Nam tr c anh b n láng gi ng kh ng l này.

« S tham ăn c a gã kh ng l Trung Qu c » đang gây quan ng i t i vùng Đông Nam Á. Các n c ph n ng ngày càng m nh. Vi t Nam cũng v a cho t p tr n b n đ n th t trên bi n trong b i c nh căng th ng gi a hai n c liên ti p leo thang trong m y ngày qua.

T báo nh n đ nh, do tr l ng đ u h a và v trí hàng h i chi n l c, nên nhi u n c đã tuyên b ch quy n m t ph n hay toàn b các vùng đ o. Th nh ng, tranh ch p gây chú ý nh t là gi a Trung Qu c và Vi t Nam.

T báo này cũng nh c l i s ki n Trung Qu c đánh chi m Hoàng Sa h i năm 1974, và vi c đ ng đ c a h i quân 2 n c h i năm 1988 t i Tr ng Sa khi n h n 70 lính Vi t Nam thi t m ng.

La Croix nh n m nh, s l n m nh v quân s và vi c Trung Qu c yêu sách h u h t di n tích Bi n Đông đã làm đ y lên lo ng i v s bá quy n c a Trung Qu c trong khu v c. M đã lên ti ng bày t quan ng i và kêu g i gi i pháp hòa bình.

La Croix k t lu n : Đ c Hoa K chia s lo l ng, Vi t Nam ph n ng m nh v i m c tiêu c nh báo cho Trung Qu c nh ng gi i h n mà B c Kinh không th v t qua.

Nguy c b o đ ng xã h i ngày càng tăng t i Trung qu c

Liên quan đ n tình hình n i v Trung Qu c, Le Monde cho bi t « T i Trung Qu c, xung đ t v i chính quy n bi n thành các cu c n i đ y ». T báo cho bi t các phong trào ph n kháng c a ng i dân đã b đàn áp b ng vũ l c.

S b t m n và thi u lòng tin trong dân đ i v i chính quy n đã kéo theo vi c m i năm Trung Qu c có đ n nhi u ch c ngàn v bi u tình đ đ i. Tuy nhiên, theo Le Monde, n i nh t là các v di n ra trong th i gian g n đây. Hình nh trên Internet cho th y, các l c l ng an ninh vũ trang đã đ c tri n khai hàng loạt. T i t nh H B c và Qu ng Đông, xe tăng b c thép đã hai l n đ c s đ ng.

T i thành ph Qu ng Châu, t nh Qu ng Đông, m t đôi v ch ng tr g c T Xuyên b c nh sát đánh đ p vào ngày 10/6. Ng i v mang thai b kéo lê trên m t đ t. Ng i dân không ch u đ c, đã lao vào c u, và c nh sát đã can thi p. Ti p sau đó m y ngày li n, thanh niên, nh t là công nhân di c , đã « n i đ y » ch ng l i c nh sát. Dù chính quy n đ a ph ng đ m b o r ng đôi v ch ng bình an vô s , nh ng b o l c v n ti p di n.

Tr c đó m t tu n, cũng t i Qu ng Đông, m t lao đ ng g c T Xuyên, do đòi ti n l ng, đã b ch mình cho ng i đánh tr ng th ng. Hàng ngàn ng i dân nh p c đã bao vây tr s chính quy n đ a ph ng đ đòi công lý, th m chí còn đ t c xe c nh sát.

Qu ng Đông ti p nh n kho ng 30 tri u lao đ ng nh p c. Ng i nh p c ph i s ng c c kh , thi u th n. Đ c bi t h ph i ch u s kh c nghi t c a gi i ch , c a ch nhà tr , c a chính quy n

khu phố, của các lực lượng an ninh để a phòng ng.

Le Monde cũng thông tin về cái chết của một cán bộ nhà nước 49 tuổi. Ông này đã ông h dân xu ng đáng biáu tình. Sau đó, ông bị bắt vì tội hái lá, và chết bí n trong tù vài ngày sau đó. Đáng nghiáp của ông thì bị gây sác ép đá tá cáo ông. Khi hình nh thì thá bị m đáp của ông đác lan truyán trên máng, hàng ngàn ngái đã xu ng đáng biáu tình, đáng đáu vái quân đái và cá xe tăng bị c thép.

Báu không khí căng thẳng này càng làm sôi đáng đáng hán cuác tranh luán đang dián ra ở Trung Quốc, về hán chế của chính sách « duy trì n đánh báng mái giá » của Bắc Kinh. Tuần san Century Weekly dành bài xã luận cho chế đá này và nhán đánh : « Xã hái Trung Quốc đang đáng giáa ngã ba đáng, và các nhà lãnh đáo cũng hiáu rõ đáu đó ». Theo tá báo này, đã đán lúc phải thiát lập một nhà nước pháp quyán thát sá, vái một cá quan lập pháp đúng nghĩa, một ngành tá pháp đác lập, và có sá đám báo cho xã hái dân sá và các tá chế phi chính phủ.

Ngành giái trí và truyán thông tiếp tác tăng tráng

Trong lĩnh vực kinh tế, Les Echos có tin vui đán tá một nghiên cứu của Công ty kiám toán quác tế PwC, đó là ngành công nghiáp truyán thông và giái trí sẽ tăng tráng nhanh chóng trong thời gian tới.

Năm 2009, ngành này giám đi 2,1%. Nháng năm 2010, đã tăng 3,6%. Giai đoán 2011-2015, tăng tráng sẽ cát tính đát gán 6%. Nếu đá báo này là chính xác, thì doanh số của 4 năm tới sẽ là 1.410 tá euro/năm, so vái 1.070 tá của năm 2010.

Tăng tráng này chủ yếu đáa vào ngành công nghiáp ká thuát sá, vái các tính sẽ đóng góp gán 59% cho sự tăng tráng trong 4 năm tới.

Trên thị trường thị giái, đáu tàu tăng tráng chính sẽ là ngành quáng cáo trên máng, ká đán là trò chơi đán tá. Còn truyán hình ván sẽ giá vá trí « pháng tián truyán thông vua ». Tuy nhiên, đá báo cho biát ngành công nghiáp âm nhạc sẽ tiếp tác giám cáng đá phát triển.

Trên pháng dián đáa lí, các nước như Trung Quốc, Nga, Braxin, n Đá, Viát Nam..., mức tăng tráng sẽ cao hán bình tháng, đát trên 10%. Trong khi đó, các nước đác xem là « đã chín » như Má, Anh, Đác, Pháp và Nhát, con số này chỉ có 3,7%/năm.

Trang nhát các báo Pháp

Les Echos đăng bài pháng về n ngái đáng đáu táp đoàn hát nhân Areva (Pháp) về táng lai ngành hát nhân. Bà này kháng đánh, Fukushima sẽ không đát lái ván đá cho táng lai ngành hát nhân.

Le Figaro quan tâm đán kinh tế Pháp. Về bài viát « Air France đái sẽ các ép chế n Airbus thay vì Boeing », tá báo cho biát Air France đang chế u sẽ các ép của quác hái Pháp trong việc phải chế n Airbus cho đán đát hàng máy bay đáng dài kháng lá sáp tới.

Libération nhìn vào một góc khác của xã hái Pháp, đó là tình tráng buôn bán và sẽ đáng ma túy ở các ngái ô của nước này. « Ma Túy : ngái ô nái gián », đó là tá đá của bài viát chủ y trên

trang nhßt, trong đó Libération thông tin vß vißc nhißu ngßi dân xußng đßng bißu tình chßng ma túy và yêu cßu gißi pháp cßa các nßh chßc trách.

Le Monde dành ßu tiên cho thß gißi ß Rßp vßi 8 trang đßc bißt phân tích chi tißt vß Mùa Xuân ß Rßp. Bài vißt chßy tßa lßn trên trang nhßt « Thß gißi ß Rßp : sáu tháng sau khi lße sßng ».